Ч. 202 (13.150). Львів, неділя 11. вересня 1932. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ще один „українофіл".

Львів, 9. вересня 1932.

У т. зв. санаційному таборі стрічаємо доволі політичних діячів, що вважають себе „українофілями". А між цими „українофілями" є й такі, які запевняють, що „цілим серцем" прагнуть державної України над Дніпром, але українську проблему в Польщі вважають „дрібничкою", яку, очевидно, можна „розвязувати" навіть при допомозі засобів з осени 1930 р. Цим своїм „українофільством" на схід вони намагаються прикрити своє українофільство тут, у межах Польщі. Ґалерію цього роду „санаційних українофілів" збогатив останніми часами своєю особою і теперішній редактор „Слова Польського" п. Вацлав Мейбавм. Ще не так давно був він завзятим українофобом на сторінках того самого „Слова Польського". У „Слові Польському" вже після травневого перевороту в Польщі довгі роки вживав він назви „українець" та „український" виключно тільки в іронічному та погірдливому значінні. Все брав ці назви в лапки, якщо вони відносилися до галицьких українців. До останніх днів п. Мейбавм поборював завзято українців і все українське в комісіях і на пленарних засіданнях міської ради міста Львова, а нині він проголосив себе стовідсотковим „українофілом". І це сталось саме нині на сторінках „Слова Польського" (ч. 248 з 10. вересня ц. р.) в передовій статті під назвою „Українське питання", підписаній п. Майбавмом.

Тим разом зпід його пера потекли медоточиві стрічки в роді таких:

„В очах заходу, в очах цілого світу, що думає категоріями історичного матеріялізму, категоріями господарського імперіялізму та лібералізму, проблема вільної України є проблемою політичного ослаблення, якщо вже не розбиття совітської імперії, а в наслідку опанування не тільки ринком і сирівцями України, але ринком і сирівцями цілої Східньої Европи та північної Азії. **В наших очах здобуття українським народом як і іншими народами сходу, повної державної незалежности є справою остаточної перемоги ідеї свободи, тієї найвищої моральної правди нового порядку річи, випророкованого великою нашою романтичною поезією; порядку річи, в якому ніякий нарід, хочби й найбільший та найсильніший, не зможе жити, розвиватися та збогачуватися коштом кривди, використовування та гнету інших** (підкреслення наші — Ред.).

Читаючи ці стрічки в здивуванні питаєш: „невже так ґрунтовно змінився п. Мейбавм, чи може це лише змінилось щось у його середовищі львівському?" Бо зміна зайшла на перший погляд нібн то й глибока. Від негації української державности до пропаганди української державности над Дніпром — це величезна еволюція навіть у теперішнього редактора „Слова Польського". Нема сумніву, що такої енунціяції під теперішню пору не міг йому подиктувати ні факт підписання польсько-совітського пакту неагресії ні тимбільше такий факт, як відкинення трибуналом львівського окружного карного суду домагання обвинувачених з останнього політичного процесу відчитати їм акт обвинувачення в українській мові. Ні, ці „дрібні" факти не дали п. Мейбавмові причини до такої статті. На це мусіли зложитись якісь дуже складні процеси в ділянці політичних почувань цього політичного й суспільного бебістичного діяча. Якийсь сентимент, може й накинений, але тільки сентимент наказав йому писати таку силу великих слів про волю та незалежність України.

Зате простий рахунок наказав йому в тійже статті зазначити, що „українське питання в Польщі вважаю дрібною проблемою, яка найде свою розвязку майже автоматично, наслідком доконуваних у цілому світі устроєвих змін, наслідком розвитку великодержавної сили Польщі та здобуття повної державної незалежности Україною". Жалко, що п. Мейбавм ні одним натяком не пояснює того автоматизму в розвязуванні української проблеми в Польщі. Жалко, бож стаття ця призначена мабуть і для українців, а в тім і галицьких, а не для зазбручанських більшовиків. А галицький і волинський українець готовий зрозуміти цей автоматизм у розвязуванні українського питання в Польщі на випадок повстання української держави в той спосіб, що п. Мейбавм просто відступить усі теперішні українські національні території новій українській державі, щоби у ще дальшій будуччині не доводити до збройного конфлікту за них між Польщею й Україною. Колиб п. Мейбавм думав інакше, то тоді він був би мабуть нещирим і неконсеквентним у свому українофільстві. Але й це не виключене!

Ось саме тепер, у момент писання повищих стрічок, заглянув до нас один французький публіцист і в розмові заявив нам між іншим таке: „Я перебуваю в Польщі вже кілька тижнів і студіюю польські політичні відносини. У розмовах з деякими польськими відповідальними політиками стрінув я дуже цікавий та оригінальний погляд на українську проблему, а саме: вони мені казали, що прагнуть бачити українську державу над Дніпром у тій цілі, щоби вона була в перманентній боротьбі з Москвою, яка не переболіє ніколи втрати України. Наслідком такої виснажуючої боротьби України з Москвою, Польща зможе дуже легко і без поважного опору забрати значні українські території собі і таким чином скріпитися політично, економічно і навіть стратегічно. Що ви можете сказати про цей погляд?" Ми дали цьому французові відповідь, якої тут публікувати не потребуємо, але з якої він дуже добре зрозумів і всю теперішню українську проблему в самій таки Польщі. А від цього в свою чергу стала йому яснішою і всеукраїнська проблема.

Хто його зна — може це сам таки п. Мейбавм або хтось із його найближчих приятелів інформував так цього француза!? При допомозі таких інформацій було йому, очевидно, дуже легко „автоматично" полагодити чи радше збути складну українську проблему в межах самої таки Польщі. Бож далеко лекше говорити про незалежну українську державу над Дніпром (це нічого не коштує), ніж розгорнути бодай теоретичний плян налагодження польсько-українських відносин у Польщі.

—o—

Унійна конференція в Пінську.

Учасники. — Реферати. — Резолюції.

В днях 30. і 31. серпня та 1. вересня ц. р. відбулася в Пінську на Поліссі третя з черги унійна конференція. Конференції ці започатковано перед трьома роками заходами пінського латинського єпископа, бл. п. Жигм. Лозінського та префекта його Духовної Семинарії, о. д-ра К. Кулака. Їх головне завдання — піддержати унійну акцію, яка ведеться на православних українсько-білоруських областях Польщі, даючи їй теоретично-ідеольогічну підбудову. До голосу пінських конференцій прислухується уважно Рим, польський уряд і ціла публична опінія в Польщі, як католиків, так і православних. Ухвалена на І. конференції резолюція, яка підносила необхідність власної єрархії для неоунійних парохій, в немалій мірі спричинила, що Ап. Престол іменував для них окремого єпископа, Преосв. Чернецького, тимчасово без юрисдикції, а тільки в характері апостольського візитатора, бо іменування ординарія залежить теж і від згоди польського уряду.

Цьогорічна конференція була з усіх дотеперішніх найчисленніша, бо взяло в ній участь біля 100 священиків латинського і византійсько-словянського обряду. З єпископів взяли участь у нарадах: архієп. Ропп, бувший ординірій лат. могилівської епархії, виленський архієпископ Яблжиковський, підляшський єпископ Пшездзецький, ап. візит. Преосв. Чернецький і місцевий новий єпископ Букраба, який і вів наради. Священиків византійсько-словянського обряду було 30 (українці, білорусини, москалі, поляк і голяндець). З українців крім Преосв. Чернецького, були на конференції: о. ігум. Климентій Шептицький, о. проф. д-р Іщак, о. ігум. Бараник ЧСВВ., о. Пушкарський ЧСВВ., редактор „Ниви" о. Хомин і о. Т. Жевуський — з Галичини та о. протоєр. Табінський, о. Зен. Калечнюк, студити о. Нікон і о. Меланій, о. Іліян Гук і о. І. Тилявський — з унійних областей.

До президії належали всі єпископи, а з священиків українців о. ігум Шептицький і о. Пушкарський ЧСВВ.

На нарадах були прочитані отсі реферати: „Апеляції зі Сходу до Ап. Престола по Ефеськім Розбою і папський примат" — о. проф. д-р Крживіцький з Пінська, „Filioque у Фотія і його наслідників" — о. д-р Іщак, професор Богосл. Академії у Львові, „Св. Тайна Покаяння у православних" — о. д-р Свірський, професор університету у Вильні, „Унійна акція і релігійна місія Польщі" — о. Урбан Т. І., редактор „Пшеґльонд-у Повшехн-ого" з Кракова, „Дух любови в унійній акції по словам листів двох останніх папів" — о. д-р Кремер, проф. катол. університету в Любліні, „Образ нашої унійної праці" — о. Почопко, душпастир виз.-слов. обряду з Бобрович на Поліссі та два кореферати: о. Неманцевича Т. І. виз.-слов. обр. з Альбертина й о. Оношка виз.-слов. обр. з Ольпина на Поліссі. Реферати були виголошувані в польській мові, а тільки о. д-р Іщак прочитав свій реферат по українськи, а оо. Почопко й Оношко по білоруськи. Білоруська мова загомоніла перший раз на салі нарад, що викликало велике негодування серед деякої частини поляків, а щиру радість серед білорусинів і українців. Українська мова має право громадянства вже від першої конференції, як у виголошуванні рефератів, так і в дискусіях.

По рефератах велися дискусії, в яких вибивався на перший плян своїм науковим і спокійним підходом до всіх порушених квестій о. прот. Табінський. Крім нього вибивалися в дискусіях: о. протоігум. Пйонткевич Т. І., о. Урбан Т. І., о. Сопух Т. І., о. Гапанович, о. проф. Павловський, о. Татаринович і о. Жевуський.

Підчас дискусії над рефератом професора Богосл. Академії, о. д-ра Іщака, що був під науковим оглядом незвичайно солідно опрацьований, поставив о. протоігум. Пйонткевич з Альбертина внесок, щоби конференція звернулася із словами подяки та братнього привіту до Богословської Академії у Львові, як центру католицької науки на Сході, і зложила їй з приводу трьохліття її існування щирі побажання якнайкращого розвитку, що присутні прийняли гучними оплесками.

По вислуханні рефератів і переведенні дискусії ухвалено отсі резолюції:

1. В дискусії над питанням византинізму слід відріжняти те, що у византинізмі — як форми культури — є додатне, від того, що під тією назвою є нераз хибно толковане, передовсім систему цезаропапізму, яку конференція осуджує і відкидає.

2. Навязуючи до резолюції попередньої конференції про потребу унійної літератури, конференція стверджує конечність скорого основування часопису в польській мові для освідомлювання громадянства про ціли й суть религії.

3. Бажаним є послугуватися в унійній акції помічними чинниками, як: діяконами, катехистами, псаломщиками, сестрами, веденням захистів і діточих садків, творенням організацій молоді.

4. Стверджуючи з признанням і вдячністю піддержку, що її зазнає унійна акція від значного відламу латинського духовенства, конференція поручає й надалі цю акцію опіці й помочі загалу духовенства.

5. Просити епископів, щоби вони установили окремий унійний день в році, присвячений освідомлюванню вірних про унійну акцію, молитві за її успіх, і її евентуальній матеріяльній піддержці.

Крім цього ухвалено скликати найближчу конференцію в другій половині вересня 1933 р.

Конференцію закінчено торжественною архиєрейською літургією, яку відслужив Преосв. Чернецький в асисті численного духовенства, на якій співав хор питомців пінської духовної семинарії.

Куди воно йде?

(Під увагу Ревізійному Союзові Українських Кооператив).

Від ряду літ бореться жовківське національно свідоме громадянство проти розкладової роботи червоного інтернаціоналу у Жовківщині. Нерівна вона ота боротьба. А саме — весь трагізм основується на тому, що сельробівські руїнники, захопивши у свої руки Повітовий Союз і весь кооперативний апарат, ведуть з допомогою деяких низових кооператив свою деморалізуючу кириню. Однак і духовна і світська інтелігенція злегковажила собі спершу ті сельробівські затії і не протиставилась як слід шкідливій роботі.

На чолі тої червоної мафії стоїть директор ПСК А. Гумен. Він на спілку з д-ром Сосюкалом взявся всюди, і в кооперації і на всяких зборах та анкетах, вводити роздор, терор і послугуватись інтригами.

Директор Гумен чує велику ненависть до всіх тих, що не солідаризуються з його політикою. Він звязався сильно з найлівішими елементами зпід стягу сельроба, став воювати не тільки з громадянством, але й із поодинокими установами. Та його робота інспірована позакулісовими таки жовківськими чинниками.

Всякі спроби жовківського громадянства мирним способом усунути ті шкідливі експерименти не увінчались ніяким успіхом. Дивна тільки поведінка наших центральних економічних установ: Ревізійного Союзу українських Кооператив і Центросоюзу. Не зважаючи на кількакратні просьби та інтервенції жовківського громадянства, щоби згадані центральні установи поклали край тим червоним вибрикам, шкідливим усьому громадянству, а кооперації зокрема, не зроблено нічого.

Щоби вже раз усунути той роздор, що розпаношився на жовківському загумінку і наладнати нормальні відносини у громадянському житті, всі установи Жовкви скликали на день 4. вересня ц. р. конференцію, запрошуючи на неї всі наші центральні установи зі Львова і низові з повіту. Ревізійний Союз і Центросоюз не прислали своїх відпоручників. Директор Гумен не появився особисто, хоч передтим дав публично свою згоду на скликання згаданої конференції і навіть сам такої конференції домагався. А від Повітового Союзу вислав післанця, який передав письмо, стилізоване в глумливому тоні. На ту конференцію прибуло 115 осіб, майже всі вони були представниками як місцевих, так позамісцевих установ з повіту. Всі промовці рішуче осуджували й ілюстрували доказами шкідливу роботу директора Гумена, а при кінці ухвалили резолюцію ось-такого змісту:

„Ми, зібрані сьогодні на спільній нараді, прийшли до переконання, що в останніх часах співпраця тутешніх установ сильно підупала. Виновником цього розеднання і взаїмних непорозумінь уважаємо шкідливу роботу начального директора ПСК А. Гумена. З уваги на те стало ясним, що дальша приявність п. Гумена у складі ПСК і Українбанку є шкідлива для цілого повіту, тому домагаємося як від РСУК, так і Центросоюзу чимскоршого усунення п. Гумена з тих установ, бо цього вимагає добро всіх установ у повіті. Якщо воно так не станеться, вину за дальші шкідливі наслідки нестиме Ревізійний Союз Українських Кооператив".

Громадянин Жовкви.

Новий польський карний закон.

VI. Вимір кари.

Суд визначує кару, згідно з власною оцінкою, звертаючи увагу передовсім на спонуки вчинку та спосіб ділання особи, на її відношення до покривдженого, відповідно до ступені умового розвитку і характеру спричинника, беручи на увагу або дотеперішнє життя та його поведінку після переступства (арт. 54). Отже кодекс каже судді звернути при вимірі кари якнайбільшу увагу передовсім на субєктивні риси спричинника. При вимірі гривни судця бере на увагу також матеріяльні відносини справця.

Індивідуалізації кари сприяє також практикована часто кодексом система альтернативного виміру кар. (Нпр. кара вязниці або арешту, кара арешту або гривни). Проте кодекс полишаючи судді змогу вибору між карою вязниці і карою арешту, не дозволяє виміряти кари арешту, якщо переступство доконане з низьких мотивів (арт. 57. § 1.). Тут кодекс підкреслює, що вязниця є ганебною карою, а арешт звичайною карою на свободі.

Як зазначено, кодекс робить при менших переступствах широкий вжиток з гривни і дає їй першенство перед карою на свободі; звідсіля постанова, що на випадок вибору поміж карою позбавлення свободи і гривною, суд позбавляє обвинуваченого свободи лише тоді, коли засуд на гривну не був би доцільний.

На випадок засуду на кару позбавлення свободи, суд може зачислити на рахунок кари цілковито або частинно час тимчасового арештування. (арт. 58). Інакше було досі, бо згідно з § 55 а австр. код. почислення арешту тимчасового і слідчого, відсидженого перед оголошенням присуду I. інстанції було обовязкове, наскільки засуджений не спричинив арешту своєю виною. Відтепер суддя не мусить зачислити тимчасовий арешт, а може рішити згідно зі своєю думкою.

Надзвичайну злагоду кари може суд прикласти у випадках, вказаних законом:

а) при засуді на вязницю вище 5 літ, замість кари смерти або досмертної вязниці;

б) засудом на вязницю до 5 літ, або арешту замість кари вязниці повище 5 літ;

в) засудом на арешт замість кари вязниці до літ 5;

г) засудом на гривни замість кари арешту.

Арешт не може заступити вязниці, коли переступство було спонукане низькими мотивами (арт. 59. § 2).

У протилежності до австр. карного закону, де надзвичайну злагоду кари можна було застосувати в кожному випадку, обмежує її польський к. к. лише до випадків вказаних у законі. Є їх у загальній частині девять (зменшена осудність, оправдана несвідомість переступлена межами вищої конечности, невміле намагання, до підмовника і помічника, якщо переступство не було навіть намагане, або якщо вони старалися запобігти наслідкам, до нелітка нижче 17 року життя, наскільки процедуру введено після скінченого 17 року життя, або виконання кари має наступити по 20 році життя, а в спеціяльній частині шість (фальшиві зізнання, що не можуть мати значіння для вирішення справи), до переступств, що можуть бути причиною загальної небезпеки,

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 11. ВЕРЕСНЯ 1932.

ІВ. НІМЧУК. 9)

ЗА СЯНОМ.

З ПОЇЗДКИ ПО ЛЕЖАЙСЬКОМУ ДЕКАНАТІ.

(Докінчення.)

X.

Хто читав уважно всі дотеперішні розділи нашої праці, той не міг не зауважити, що не зважаючи на всю відпорність українського населення і на його горяче привязання до церковного обряду, який є нині одною-одніською, хоч і міцною ниткою, що лучить греко-кат. населення за Сяном з українством, — ми в загальних підсумках усеж таки виказуємо там страти. Страти ті в ріжних часах бували ріжні, раз більші, раз менші; в останньому часі процес польщення поступає там, що правда, дуже повільно, але автоматично, головно через мішані подружа. Багато лиха робить тут і нинішня польська школа, що в противенстві до австрійських часів, коли то українські діти виносили всеж таки якесь знання рідної мови й письма зі школи, проводить безоглядну польонізацію наймолодшого українського покоління.

Щож робити, аби зберегти тих 13.000 греко-католиків у лежайському деканаті для українства, для рідного народу? Які заходи поробити, аби вони не стопилися в польському морі так, як цілі десятки їх братів?

В існуючих у нас умовинах обряд становить, як відомо, автоматично про народність. За Сяном є це на повних 100 прц. Колиж так, то роля нашої церкви на тому терені подвійно важна і відповідальна. З тої причини дбайливий добір духовенства, що йде працювати на тій території, повинен бути аксіомою для Консисторії. Не треба й казати, що наші священики, як одинокі українські інтеліґентні працьовники на тому тяжкому терені, повинні відзначуватися ідейністю, ревністю, працьовитістю, некористолюбністю, тактом і вміти жити з народом, який там зрештою до свого духовенства сильно привязаний. Розуміється, добрі проповіди (нехай і по польськи в тих селах, де вірні інакше не розуміють), виставні богослуження, гарний церковний спів, правильне переводження катехизації у школі й церкві, праця у брацтвах і т. д. — все те може немало скріпити привязання до своєї церкви серед населення.

Величезну ролю в селі може відіграти добра бібліотека: читальняна чи парохіяльна, або й обі разом. Там, де люди говорять ще по українськи, вміють вони переважно по українськи й читати — а жажда українського друкованого слова там просто небувала! Тому кожна українська книжка виростає там до вартости бібліотеки, кожний громадський діяч — до вартости суспільної установи. Особливу вагу малиб там бібліотеки діточі. Тому добра українська книжка й ґазета повинна мати до наших сіл за Сяном якнайширший доступ, бо там вона йде, можна сказати, на вагу золота.

Очевидно, праця в читальні, кооперативі, аматорськім гуртку може дати нам теж дуже багато. Зокрема вказано булоб плекати там любов до української пісні, тимбільше, що вже й по селах, де збереглася українська мова, молодь (особливож парубоцтво, яке скорше підпадає польським впливам, як дівчата) виспівує вечорами та на забавах переважно польські пісні. Поширення гарних українських пісень серед населення покаже йому, що ми маємо такий скарб, якого не мають сусіди, скарб, яким можемо сміло гордитися.

Дальше бажав би я звернути увагу, кого слід, на вагу захоронок, роля яких на такому терені, як лежайський деканат, може бути спеціяльно велика і важна. На жаль, нема там, як ми вже в одному місці зазначили, ні одної української захоронки, хоч основування і ведення захоронки не вимагає ні такого вкладу, якого не можна би зробити, ні не стрічає таких перепон, яких не можнаб перебороти.

Окремо треба би заапелювати до тамошніх наших священиків, аби вони постаралися вислати хоч 1—2 здібних селянських дітей зі своєї парохії до міських шкіл. Такі діти, виховані в місті в українському окруженні (по змозі в бурсі), будусь у часі студій лучником між домом священика і селом, вони й поможуть священикові в неодному у народній праці, а колись, після скінчення студій, будуть опікуватися самі рідним селом і помагати своїм односельчанам чи то доброю порадою, чи піднесенням їх культурного рівня.

До наших прогульковців слід би заапелювати, аби у своїх прогульках не минали й наших осель за Сяном, тимбільше, що тамошнє населення прийме своїх людей радо і з отвертими раменами. А ще як прогульковці заспівають одну чи другу українську пісню, то можуть бути певні, що зроблять нашим людям велику приємність.

При кінці хотів би я ще звернутися до тих людей, що розуміють вагу свідомого українського елементу за Сяном, аби подумали й над тим, чи не вказано булоб засновати у нас відповідне видавництво в польській мові, призначене для тих наших людей, які свою рідну мову вже забули. Таке видавництво булоб потрібне зрештою не тільки для багатьох наших людей в деканаті лежайському, але й у сусідніх динівському, порохницькому й ін., а навіть у Львові.

—o—

щцо спричинник віхвернув її. до крадіжі предмету малої вартости в ціли ужиття, до привласнення предмету малої вартости в ціли ужиття, до ушкоджения або зроблення нездатним до вжитку чужого майна у випадках меншої ваги, до обманів меншої ваги.

Якщо спричинник продовж 5 літ після відсидження кари в краю або на чужині, в цілости або бодай в третій частині, або протягом 5 літ після звільнення з наведення забезпеки зробить нове переступство з тих самих мотивів або таке, що належить до такого самого роду, що попереднє, суд може виміряти кару вищу на половину від найвищого виміру кари, але не переступаючи законної межі даного роду кари. Якщо закон дає судові змогу вибору поміж карою вязниці а карою арешту, не можна виміряти кари арешту (арт. 60. § 1.).

Маємо тут до діла з надавичайно загостреною карою для т. зв. рецидиви себто повороту до переступства. До поняття рецидиви входить: 1) відбута кара за попереднє переступство в цілости або принайменше бодай в одній третині. Остання евентуальність може мати місце на випадок умовного звільнення або частинної амнестії, 2) нового переступства з тих самих мотивів, (нпр. перший раз хтось висаджує в повітря порохівню, другий раз убиває високого урядовця, оба рази для боротьби з даною державою), або такого, що належать до того самого роду, що попереднє (I. крадіж, II. спроневірення), 3) протяг 5 літ після відбутої кари, опісля наступає задавнення рецедиви.

Припис § 1. арт. 60 про рецедиву прикладається до професійного або налогового переступника, хочби не було повороту до переступства. Професійним переступником є той, хто зробив собі з переступств джерело заробітку, професію. Переступник з налогу це той, що іде за психічним нахилом у даній напрямі (авантурник, що часто побиває інших і т. п.). Попереднє відсидження кари за інше переступство в тих обох випадках непотрібне.

Д-р О. Надрага.

—o—

Конґрес ОУН перед судом.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Процес добігає до кінця. Вже лише промова прокуратора і оборонців та лава присяглих дістане слово. Тому на салі розправ більше публики, яка слідкує за ходом процесу.

Розправа почалася в год. 9.30 рано. Предсідник Ягодзінський на вступі розправи подає до відома, що трибунал по нараді змінив первісну редакцію поставлених питань.

По пятихвилевій нараді оборонців *обор. д-р О. Назарук* домагається поставити евентуальне питання, яке охоплювало би вину всіх підсудних по думці статті 155 нового к. з., що спеціялізує зрочини держ. зради. Прокуратор спротивився, а трибунал, вислухавши репліку *обор. д-ра В. Старосольського*, по нараді відкинув поставлення евентуального питання і затвердив усі поставлені питання.

ПРОМОВА ПРОКУРАТОРА.

Прокуратор піддержує в цілій основі акт обвинувачення. Для прокуратора польсько-українська війна — це австрійська інтриґа, тому, що воююча Австрія піддержала зброєю і старшинами українське повстання. Опісля прокуратор обговорює вину поодиноких підсудних. Обв. Пеленському закидає тісну співпрацю з полк. Е. Коновальцем і проводом ОУН у краю. Знову обв. О. Бабієві закидає, що у своїй поетичній праці сфальшував історичну правду в „Гуцульському Курені". Доказуючи, що Польща ніколи не була „імперіялістична", прокуратор сягає аж до Нестора та кінчає походом на Київ у 1920 році, в якому — мовляв — Польща теж реалізувала гасло „за вашу і нашу волю". Зрештою прокуратор не поминає і традиційного арґументу про німецьку інтриґу й опіку Берліна.

Відкликуючись до присяглих суддів, прокуратор хоче бачити обвинувачених „покараними" не в імя того націоналізму, який проповідували обвинувачені, лише в імя справедливости, що не хоче потурати дальшій „вівісекції", що її — мовляв — ОУН проводить на організмах обох народів.

ПРОМОВИ ОБОРОНЦІВ.

Перший почав промовляти *обор. посол д-р С. Біляк*, який відповідав у першу чергу на історичні виводи прокуратора, розправляючись з леґендою про австрійську інтриґу, що сотворила український національний рух. Оборонець доказує, що почавши від великої французької революції почався визвольний рух між народами Европи, а дальшим відгомоном цієї революції є м. ін. також повстання українського національного руху, підготовленого історичними подіями і обставинами. Тому не наведеними прокуратором історичними епізодами слід суддям кермуватися при вирішуванні українського національного питання, але здобутками великої політичної думки, яка каже, що кожний нарід має право до незалежного життя. Коли малі народи осягнули вже державну незалежність, то теж великий сорокмільйоновий український нарід здобуде державну незалежність.

Далі оборонець обговорює здогадну вину обвинувачених, явний конгрес українських націоналістів у Відні і діяльність тайних аґентів, які мов єгипетська зараза затроюють життя громадян і з кожного молодого українця роблять запеклого терориста, що лише бомбою і револьвером переконує свого противника. На доказ своїх виводів проти вартости „конфіденціяльних" відомостей п. Івахова — промовець цитує праці поважних польських кримінольоґів, які цілком обезцінюють інституцію конфідентів. Як ілюстрацію читає теж звіт з одної недавної розправи перед Найв. Судом, коли то цілком звільнили одного польського інтеліґента, що його в першій інстанції засудили вже на 5 літ вязниці за приналежність до комун. партії: виявилося, що цілий акт обвинувачення, документи і доказові свідки, спиралися на роботі одного конфідента, що з помсти всю ту історію сфабрикував.

Акт обвинувачення, „парере" Івахова і промова прокуратора обраховані на те, щоби викликати у присяглих суддів таке психольоґічне наставлення, яке скаже їм засудити обвинувачених за діла, яких вони не зробили. Зокрема оборонець апелює, щоби хочби в імя престіжу польської держави польські публіцисти й урядові особи з виділів безпеки та держ. прокуратури перестали страшити своїх земляків іменем Коновальця, який виростає до розмірів якогось такого упира, що саме знайомство з ним і зустріч стає злочином з карного закону. Евген Коновалець був і є політиком.

Зокрема д-р Ст. Біляк обороняє обв. З. Пеленського, який вже і так відсиджує кару 3-ох літ вязниці та просить звільнити його.

Після 20-хвилевої перерви почав промовляти *обор. д-р С. Шухевич*, який також займався ближче твердженням прокуратора, начеб то „австрійська інтриґа" і „німецькі марки" були промотором українського національного руху. Не згадані „інтриґи" чи „марки", але упадок тюрми народів підчас революції на сході Европи в 1917 році, упадок царату поглибили національно-державну ідею між українським народом, яка довела до повстання української держави. Саме ця революція в Росії має теж рішаюче значіння для польської держави. Та не довелося українському народові вдержати своєї держави. Як московсько-суздальський князь Андрій Боголюбський підчас нападів половців на українську державу, своїм нападом спричинив упадок нашої держави, так теж наїзд більшовиків у 1918. і 1919. роках на Україну, вбив віж в українську державу. А польсько-українська війна в Галичині — це лише відгомін тієї боротьби українського народу за свою державу, а не як думає прокуратор „австрійська інтриґа". Тому якби українці забули про свій національний ідеал, тоді польські патріоти могли би плюнути їм в лице. І коли старше українське громадянство оплакувало упадок своєї держави, то молоде покоління не знає іншого положення українського народу, як нинішне, і шукає виходу з цього положення. Тому теж українська молодь зїхалася на конгрес до Відня.

На замід прокуратора, що у конґресі у Відні не брали участи делеґати з Радянської України відповідає оборонець, що такі делеґати

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 11. ВЕРЕСНЯ 1932.

В. МАКОВСЬКИЙ. *)

ШВЕДИ.

Лист до пані Л. за прогульку з Трускавця до Урича.

Село „Урич" типова, гірська, судячи по зовнішньому вигляді й маюча громада. За селом недалеко, в півкрузі між лісами на горбовині, видні ці піднебесні скелі з таємними печерами Довбуша... з черцями, лицарями... Всі цікавляться — де то??

Ледви що ми висіли з автокара і пішли туди за провідником, обскочила нас ціла згряя дітвори; бідолашної, що навчилася і звикла, — бо такі прогульки тут у сезоні часті — всілякими способами видурювати у гостей грошенята за квіти, воду, як вдається задурно. Часом хтось кине недокурену папіроску, дасть булку, цукорка...

Ми йшли стежкою, спершу городами, відтак левадою, аж підійшли до підніжа горбовини, звідки сторчать ці скелі — формації з часів, коли творився на світі ланцюг наших Карпат. Пізніші катаклізми позмивали землю, пісок, глей і відкрили на світло дня скельні шари. Безперечно, що в давнину, ці скелі самі собою були охоронним захистом перед усякими нападами, а мож, як їх ще люди приспособили й укріпили. Ще з початком XVIII. віку мав тут стояти вмурований між ці скелі оборонний замок, власність Тустановських. Цього назвища тут повно; навіть є село Тустановичі. З того тим паче з попередніх замків чи укріплень — тепер ні сліду. Весь слід — це марний лук мабуть брамовий, наче майже вбоснй у землю. Таких слідів колишніх оборонних замчищ у нашому краю, де заєдно вганялися орди татарви, безліч. І легенди, які поволі розпорошуються в поступі часу і — загибають.

І тут оповідають про підземні хідники, пивниці з захованими скарбами, про духи яких гомін дудонить зпід землі і таке інше. Питомих, зокрема до цего замку або скель привязаних переказів — з винятком таємних підземних хідників — нема ніяких. І те безперечне, що якби ці скелі вміли говорити, то малиб про що. Але вони мовчать; все поросло травою.

Соннішко тепер як і перед тисячками літ, пестить ці скелі теплом, вітри їх холодять і обсівають, дощі споліковють, сніги обтулюють, а їх верхи обсідають перелетні птиці і сільські пастушки. Ці як вивірки по них пнуться.

Коли ми стали зніматися на стрімкаву горбовину зарослу кущами, моя „зелена" сусідка і її „кузин" відстали від гуртка і лишилися, мабуть мали собі щось „важне" сказати. Говорили, що з поворотом з нами сполучаться; та заки ми зійшли, їх не застали.

„Ці піднебесні (як добра триповерхова камениця) скелі — говорив з патосом наш провідник — сягають ще римських часів".

— Як на скелі — молоденькі — запримітив хтось.

— Без жартів, — впевнював провідник — це стверджено археольоґічними дослідами...

— Чи може найшли тут якого запанцвреного римлянина? — засміялася чепурна, біснувата русявочка, що цілим своїм вюнким тілом майже повисла на рамені свого товариша — чоловіка, чи кузина, — не знати.

Провідник в її бік уняттливо вклонився і сказав:

— Все находяться, але — римляночки.

Отже — на її дотепі найкраще зрозумівся.

Ми йшли під гору розсівні. Хто щасливий, мав „пару", мав і щастя „віндувати" свою другу половину. Нас трьох ішло одинцем, без пари; два якісь чужинецькі добродії мабуть з Варшави і я. Поміж і довкола нас, як комарі, кружляла юрба дітваків з водою і без води, ласа на якусь „дуринчку". Я йшов передом, за мною ці два панки, за ними провідник.

А дітвора безнастанно накидалася.

„**Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus**" — зажибоніла й підбігла мала за шість років дівчинка.

„**Na wieki wieków, amen. Ty polka**"?

Дівчинка зацукалася:

„...Русинка"...

„**To u was także się mówi — Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus**"? Дівчинка замовкла.

„Ні, прошу пана — виручив її старший за неї мальчуган, — у нас говорять „Слава Ісусу Христу".

„**To wszystko jedno. A jak tobie na imię?**" звернувся він знову до дівчатка.

„Гануся".

„**Któż Ciebie nauczył mówić „Niech będzie pochwalony", — jeżeli u was inaczej mówią?**"

„В школі. Пані вчителька не позволяє інакше говорити".

„**Ta-a-ak?**"

Оба добродії пристанули; всміхнулися до себе.

„**Słyszy Pan? To bardzo chlubnie świadczy o sile naszej kultury**" — сказав один.

„**Pójdzie, z pewnością pójdzie. Tylko nie wahać się i nie oglądać się na żadne angielskie czy żenewskie fałszywe sentymenty**" — докинув другий.

Дальша розмова позгубилася.

(Продовження буде.)

були напевно на конґресі і лише, щоби забезпечити їх перед переслідуваннями більшовиків, не подано прізвищ цих делеґатів при звіті з конґресу у журналі „Розбудова Нації“. Далі оборонець виказує, що обвинувачені не можуть відповідати за збірні вчинки, лише за свої власні діла. І якщо навіть на якомусь пізнішому зїзді получилося УВО з ОУН, то обвинувачені за це відповідати не можуть. Врештою запевнення акту обвинувачення, що до такої злуки дійшло між цими двома організаціями, побудоване на оречченню Івахова, який черпав свої вістки з „Розбудови Нації“ і від конфідентів. Яка моральна вартість цих конфідентів і що це за люди, про них сказав уже великий польський письменник Жеромський, що це „витвур подлосьці духа людзкеґо“. Вкінці оборонець боронить підсудного О. Бойдуника, якому прокуратор закидає двома словами, що був на конґресі і написав статтю про економічну політику України. Тому обор. д-р С. Шухевич просить звільнити обвинуваченого Бойдуника двома словами: „не винен“.

Опісля забрав голос *обор. д-р Л. Ганкевич*, який на вступі своєї промови зясовує судлям присяглим тяжке завдання оборонця, якому доводиться боронити поета, про душу якого не може довідатися від ніякого спеціяліста. Звертає теж увагу на історичні анальоґії, які влекшують, але й утруднюють ситуацію. Так нпр. на процесі роблять закид, що на одній листівці з Відня й у звітах з конґресу в „Розб. Нації“ деякі прізвища означені лише 3-ма зірками. Так само було на польських зїздах м. ін. у 1913 році у Львові і тодішні їх учасники, між якими був і Юзеф Пілсудський, фіґурували лише як анонімові зірки.

У свому рефераті на від. конґресі О. Бабій ні крішки не входить в колізію з польськими законами. Адже він виступає там лише проти марксівського світогляду в літературі. Який інтерес має польський прокуратор, потягаючи автора такого реферату до судової відповідальности? Ніякою революцією О. Бабій не займався. Він мусів би бути ґенієм — яким не є — щоби одночасно писати вірші, вчитися, працювати в редакції, студіювати Ніцшого і — бути революціонером. Той-же Бабій писав виразно, що лише „муравлина праця“ може визволити український нарід. Не треба робити вола з мухи. Центром тяжости української проблеми не є галицькі землі і тутешня українська боротьба, лише Київ і події над Дніпром — і про це говорилося виразно на цій розправі.

Драстичний уступ з „Гуц. Куріня“ був вибраний прокуратором, щоби ворожо настроїти присяглих суддів. Але той уступ не має нічого спільного з державною зрадою. Це є прокураторський „родзинок“, але за нього не можна карати як за головну зраду. Подає цитати з книжки „Чотири голоси про поета“ Яна Каспровіча (вид. „Симпозіона“), що поет має право вживати й вульґарних та найбільш драстичних слів, які не мають в поезії того значіння, що в буденній мові. Тут д-р Ганкевич цитує теж Яна Кохановського, Словацького, Міцкевича, покликується на Гайного і Гавлічка, які всі вживали інколи навіть найбільш драстичних і непристойних слів. „Гуцульського Куріня“ не можна судити з 2-ох вирваних із середини сторінок, які не сподобалися п. прокураторові і вжив їх, щоби схвилювати присяглих суддів. Проклъони гуцулів в 1918 році є історичною правдою і вони віддають пануючий тоді настрій по *обох* сторонах, бо анальоґічні були й польські вірші з того часу — і тут-же промовець цитує низку таких польських віршів, переповних ненавистю до українців.

Промовою д-ра Л. Ганкевича закінчилася передполуднева розправа.

Пополудні перший промовляв *д-р О. Назарук*, як оборонець обв. Зибликевича.

*

Короткий зміст промов оборонців д-ра О. Назарука і д-ра В. Старосольського та репліки прокуратора подамо з технічних причин завтра.

*

Питання зі ст. 97 к. з. щодо обвинувачених З. Пеленського і В. Зибликевича (які вже були карані за приналежність до тайної орґанізації):

Чи обвинувачений.... винуватий у тому, що в часі від 28. січня до 3. лютого 1929 р. у Відні через те, що взяв активну участь в нарадах т. зв. „І. конґресу українських націоналістів“, а також через створення у висліді тих нарад тайної орґанізації під назвою „Орґанізація Українських Націоналістів“, яка мала на меті приготувати збройне українське повстання проти польської держави для відірвання частини земель, а саме південно-східних, і влучення їх до самостійної української держави, що має повстати — вкінці через ухвалення призначеної до проголошення і справді проголошеної резолюції, що зверталась до українського народу та голосила засади повищої революційної ідеольоґії, — — увійшов в порозуміння з іншими особами, щоби доконати державний злочин?

Питання щодо обвинувачених Осипа Бойдуника, Юліяна Васіяна, Олекси Бабія і Степана Ленкавського:

Чи обвинувачений... винуватий у тому, що в часі від 28. січня до 3. лютого 1929 року..... (текст ідентичний, як вище, до слів „революційної ідеольоґії“, після яких додано ще:) „вкінці, що в 1929 р. у Празі і 1930 і 1931 рр. у Львові, через те, що приступили й належали до тої орґанізації українських націоналістів, яка мала за завдання вищеназвані цілі — увійшов в порозуміння з іншими особами, щоби доконати державний злочин?

ВЕРДИКТ ЛАВИ ПРИСЯГЛИХ:

На 1. питання — 7 голосів „так“, 5 „ні“.

На 2. питання — 7 голосів „так“, 5 „ні“.

щодо З. Пеленського, О. Бойдуника, Ю. Васіяна, Ст. Ленкавського і О. Бабія.

Щодо **В. Зибликевича** — 4 голосів „так“, 8 голосів „ні“.

Оборона внесла на застосування злагіднюючих обставин. Прокуратор не заявився.

ПРИСУД.

В 10.30 год. ночі предсідник трибуналу проголосив такий присуд: Зеновій Пеленський — О. Бойдуник — д-р Ю. Васіян — Ст. Ленкавський — О. Бабій — всіх 5-ох на кару вязниці **по 4 роки** і втрату громадянських прав з зачисленням часу слідчої вязниці. Щодо З. Пеленського — то разом з попередньою карою — на спільну кару **6 літ.**

Е. Зибликевича — звільнено від вини і кари.

В імени всіх зголошено касацію.

*

У звязку зі згадкою в попередньому звіті з другого дня розправи про прокуратора д-ра Ліпша, вияснюємо можливе непорозуміння, що прокуратором у процесі був д-р Циган, а д-р Ліпш був **автором акту обвинувачення.** Тому свідок І. Кедрин полемізував з п. Ліпшом, який підписав свої твердження, а між ними зовсім неправильну характеристику О. Бабія і його ролю в українській літературі.

Місяць вересень — місяць українського студента.

КОМУНІКАТ ВИДІЛУ Т-ВА ПРИХИЛЬНИКІВ ОСВІТИ У ЛЬВОВІ.

В останніх днях львівське воєвідство відмовило дозволу на публичну збірку на фонд „Допомоги Українському Студентству“. Станиславівське і тернопільське воєвідство до сьогодні не дало ніякої відповіди, отже треба сподіватися, що ці відповіди будуть також неґативні. Від пятьох літ українське громадянство своїми датками уможливлювало десяткам нашого незаможного студентства як у краю, так і за кордоном продовжувати і кінчити свої студії. Також і в цьому році українське громадянство мусить тямити про свою студентську молодь, що має незабаром заняти в суспільности чолові місця і стати провідниками у всіх ділянках нашого національного життя. Не зважаючи на заборону публичної збірки, українське громадянство не може відмовити своїй молоді конечної матеріяльної помочи. Спеціяльно тепер, у часі матеріяльної скрути і підвишки шкільних оплат по всіх високих школах — українська студентська молодь потребує великої допомоги. В тій ціли *Виділ Т-ва Прихильників Освіти у Львові проголошує місяць вересень — місяцем українського студента* і звертається до всього українського громадянства з горячим апелем — не відмовити помочи своїй студіюючій молоді.

Рівночасно взиваємо всі студентські орґанізації в краю і поодиноких студентів, аби, проголошуючи місяць вересень місяцем українського студента у своїй окрузі, використали всі можливі способи для придбання фондів для Т-ва (концерти, вечерниці, відчити і т. п.) Студентам і студ. орґанізаціям, які до цієї пори зголосилися до участи у збірці, будуть на днях переслані почтові складанки ПКО. Кожний студент у свому власному інтересі подбає про те, щоби кожна складанка принесла бодай одного золотого.

Віримо, що наш заклик не лишиться без відгуку. Віримо, що українське громадянство збільшить свою жертвенність для своєї молоді і зложить на ту ціль більші фонди, як попередніх літ. Гроші просимо слати на адресу Т-ва: Львів, вул. Супінського 21, або складанками П. К. О. ч. 153.735. Складанки на днях будуть розіслані у пресі.

ЗА ВИДІЛ Т-ВА:

Д-р Вол. Старосольський, в. о. голови. *Д-р Роман Зубик*, секретар.

ДЕ ВАЛЄРА ПРЕДСІДНИКОМ ЛІҐИ НАЦІЙ.

ДЕБЛІН, 9. 9. ПАТ. Головою делеґації вільної ірляндської держави на 13-у сесію Ліґи Націй вибрали Де Валеру. Він також буде предсідником сесії Ради Ліґи Націй, що починається 23. вересня.

ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД, 9. 9. ПАТ. Кортези приняли проект земельної реформи. Приняли теж статут Катальонії.

БІРЖА.

Гроші.

Доляр Зл. Держав 8.90—8.91, канад. дол. 7.50—7.55, чеські корони 0.26.33—0.26.50, фр. франки 0.34.80—0.35.10, швайц. фр. 1.72.80—1.73.20, фунт шт. 31—31.50, лея 0.05.00—0.05.50

Збіже.

Пшениця двірська нова 24.50—25.00, пшениця збірна нова 22—22.50, жито одноціле 14.50—15., жито збірне 14—14.25, ячмінь на пиво 11.25—11.75, овес гал. 12.75—13.50, кукуруза 22.50—23, гречка 12.50—13, просо 12.50—13.

Наглий суд у Бродах.

БРОДИ, 9. 9. ПАТ. Дмитро Ніжник із Літовиськ, пострілив із заміром душогубства Ст. Орловського з Черниці. Орловський помер у брідськім шпиталі. Вбивникові грозить наглий суд.

Дужання.

У пятницю 21-хв. боротьба Торнова з Гарковенком скінчилася без висліду. Валюшевський в 14 хв. поборов Прохаску. Дозе нельсоном здавив у 22 хв. Колефа. Штекер у 34 хв. поборов віденця Кавана.

У суботу докінчення перерваної тому кілька днів боротьби Кавана з Кравзером та **боротьба Гарковенка зі Штекером.** Крім того борються: Прохаска-Колеф (ріш.), Дозе-Вілінг і Торнов-Д'Олівера (ріш.).

ОСТАННІ ВІСТИ

ЕКЗЕКУТОР ЗАСТРІЛИВ КУПЦЯ.

У Жидачеві (пов. Городенка) судовий екзекутор із Обертина Бронислав Кнапік підчас виконування урядової служби натрапив на спротив довжника Петра Юзишина. Кнапік загрозив Юзишинові револьвером і спричинив вистріл, який поцілив у голову асистуючого при екзекуції обертинського купця Оскара Ґріндінґера, який помер на місці. Кнапіка арештували.

РАЙХСТАҐ ТАКИ РОЗВЯЖУТЬ.

БЕРЛІН, 9. 9. ПАТ. Конференція господарських знавців центру та нац.-соціялістів у комунікаті заявляє, що знавці відкидають господарську програму уряду. Конференція накреслила госп. плян, який могляб увести в життя парл. більшість. Усеж таки в політ. колах переконані, що всі ті старання запізнені й райхстаґ розвяжуть.

ЧЕРЧІЛЬ У НІМЕЧЧИНІ.

Один із найвизначніших держ. мужів Англії, бувш. міністр Уінстен Черчіль є тепер у півд. Німеччині. Досліджує минувшину істор. замків. Здогадуються теж, що вестиме політ. розмови, що є правдоподібне з огляду на недалеку віддаль від Мінхену — Ґітлерівського осідку.

АНГЛІЯ ПРИЗНАЄ НІМЕЧЧИНІ РІВНОПРАВНІСТЬ ЗБРОЄНЬ.

ПАРИЖ, 9. 9. ПАТ. По дотеперішнім інформаціям англійські пропозиції, які перешлють до Парижа, будуть такі: 1) признання Німеччині в основі рівноправности зброєнь, 2) домагання, щоби Німеччина негайно не користала з признаної їй рівности та щоби не збільшувала зброєнь, 3) заключення загальної умови в справах безпеки, 4) бувш. союзники, а передовсім Франція зобовяжуться дещо зменшити зброєння по лінії Гуверового пляну, який поручає редукцію сухопутних зброєнь на 1/3.

ПРЕЗИДІЯ РАЙХСТАГУ В ГІНДЕНБУРҐА.

БЕРЛІН, 9. 9. ПАТ. Як було заповіджено, през. Гінденбурґ приняв сьогодні президію райхстагу: предсідника Ґерінґа та віцепрезидентів Есера, Графа й Райха. Підчас розмови був і держ. секретар Майснер. Підчас 20-хвилинної авдиєнції приходили до слова всі присутні. Президент райхстагу Ґерінґ зазначив, що парлямент має здібну до праці більшість. Віцепрезидент Граф спротивився такій думці. Зазначив, що ведення політичних переговорів із президентом держави не належить до ділянки завдань парляменту.

През. Гінденбурґ погоджуючися вислухати думку членів президії Ґерінґа й Есера, не рішився на остаточну постанову. Її висловить після вислухання провідників більших політичних партій. Це має бути спроба довести до співпраці між президентом держави та парляментом.

Гітлерівці, що були на вулиці, уладили Ґерінґові овацію, як виходив із авдиєнції.

Процес УВО на Волині.

В 196 ч. „Діла“ з дня 7. ц. м. подали ми вже зміст акту обвинувачення проти Степана Семанюка і 42 тов. обвинувачених за приналежність до УВО і протидержавну діяльність, яких процес почався дня 5. вересня перед окружним судом в Рівному.

По відчитанні акту обвинувачення на внесення прокуратора трибунал зарядив тайність розправи, хоч оборона виказувала, що нема законних підстав до того, щоби ціла розправа велася при закритих дверях.

До трибуналу входять судді Пшесецький, як предсідник і Задерновський, Кашевський та Кравзе як вотанти. Обвинувачує прокуратор Владислав Стецький, бувший функціонар поліції.

В попередньому звіті з того процесу ми подавали, що частина обвинувачених відповідає з вільної стопи. Тимчасом показується, що всі обвинувачені з вімком одної п. Стефанської сидять у тюрмі. З 46 прокураторських свідків не явилося 12. Між тими, які не явилися, є саме ті функціонарі поліції, яким обвинувачені закидають, що вимушували побоями й знущанням признання до вини. Не явився також покликаний як знавець справ УВО б. радн. львівського воєвідства Івахів, ані покликаний на його місце радн. воєвідства в Луцьку Васілевський.

Зі свідків оборони допустив суд 90-ох.

Переслухання свідків треватиме до середи так, що процес покінчиться в кінці найближчого тижня.

З уваги на тайність розправи не можемо подати ні зізнань обвинувачених, ні свідків.

—o—

НОВИНКИ

— ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, що на висланє до них упімнення не вирівнають залеглостей до 15. ц. м. стримаємо дальшу висилку часопису. Памятайте, що у Ваших руках доля української преси.

— 50-літні роковини посвячення церкви в Камінці Струм. відбудуться дня 21-го вересня ц. р.

— Погода над Середньою Европою. Погода, яку приніс нам вересень загальна в усій Середній Европі. На низинах температура доходить до 30 ст. Смуги з дощами дуже рідкі. Бувають прохолодні вітри, але скрізь, на долинах і на горах, гарно.

— На Підкарпатській Україні зростає постійно число школярів. У 1927 р. було їх 60.614, у 1928 — 71.839, у 1929 — 81.792, у 1930 — 96.997, у 1931 — 112.484, тепер є 126.484. До українських записано 86.000 дітей, до чеських 19.400, до мадярських 17.200, до німецьких 1.400, до румунських 1.300, до жидівських 400.

— Книжка про Мазепу шкільною нагородою. Педагогічний Комітет при франц. міністерстві освіти оцінив вписати на лісту книжок, які подають як нагороду учням середніх шкіл книжку І. Борщака та Р. Мартеля „Життя Мазепи“. Таку лісту друкують що пять літ. Досі це друга книжка з історії українського народу на цій лісті. Першою була М. Вовчка „Маруся“, що мала колись величезний книгарський успіх.

— Зменшилися кошти удержання? Комісія для дослідів змін коштів удержання в Варшаві ствердила, що кошти удержання робітничої родини в Варшаві, яка складається з 4-х душ, у місяці серпні в порівнанні з липнем зменшилися на 1.2 процент.

— Ріжні вістки. Недалеко Муклену схопили китайські бандити пару англійців (одну жінку), урядників нафтового товариства. — Помер у Біярріц князь Олександер Ольденбурґ, підчас великої війни директор санітарної служби в російській армії; як визначний лікар-дослідник був він колись співробітником славного Пастера. — У Філядельфії застрілився проф. університету Е. Шультер; причина: одна студентка-муринка звернулась на нього зі скаргою до поліції, що він її знеславив. — Новий бурмістр Ню-Йорку Мек Кі за тиждень урядування вже поробив ощадности: зменшив свою пенсію, скількість урядових авт і число урядовців. — Хто їде на Далекий Схід повинен для обережности щіпитись проти холери; китайці домагаються свідоцтв такого щеплення або щіплять подорожніх примусово.

— Хто винайшов золото? Син колишнього професора львівського університету Дуніковського арештований у Парижі пів року тому за обман із винаходом золота найшов тепер нове виправдання. Його адвокат заявив у пресі, що славний винахід зроблений не ним, а колись його батьком. Відомо, що досі „відкривник золота“ молодий Дуніковський скидав вину з невдачею своїх експериментів на зіпсоване приладдя. Його батько проф. Дуніковський зробив колись велике майно на відкритих теренах у Сибірі, як знавець-геольоґ.

— Шість тайних горалень у серпні викрили органи скарбової контролі в брідському повіті. Апарати та самогонку сконфіскували.

— Дезертир Райм Михайло родом із Руди Колтівської (пов. Золочів), що 6. липня втік із арешту 32. п. п. в Золочеві, скривався в околичних лісах, бо його пошукували теж за вбивство то грабіжі. В ночі з 7. на 8. вересня окружила Райма поліція. Він відстрілювався та поцілений в голову, згинув.

— Роздертий плугом. Гр. Фігунові зі Стиберівки (пов. Броди) сполошилися коні й він упав під копита, а опісля плуг роздер його. Тіло, страшно змасакроване, похоронили на місцевім цвинтарі.

— Згорів ліс. У Нивочині, станиславівського повіту, в лісі, що належить до гр.-кат. парохії, запалилася від киненої папіроски трава. Пожежа знищила молодняку на просторі 150 м. широкому й 300 м. довгому та около 150 штук старших дерев.

— Смерть за спекуляцію хлібом. У Ленінграді за спекуляцію хлібом засудили 3 людей на смерть а 7 на довголітню тюрму.

— Телевізійна машинка. Льондонське Наукове Товариство перевірювало останній винахід Марконія — машинове письмо передаване радіом. Це товариство — найповажніший осередок природничих дослідів в Англії. На т. зв. премієрі було багато визначних учених і представників уряду. Премієра виглядала так: апарат Марконія находився в місті Чельмсфорт, приймальна стація у згаданім товаристві у Льондоні. На писальній машині у Чельмсфорт вистукали кілька слів; майже кожна буква появилась майже одночасно на апараті в Льондоні. Коли машиністка скінчила речення у бюрі в Чельмсфорт, усі прочитали його негайно у Льондоні. Віддаль не грає при передачі ніякої ролі, так само як при телевізійнім апараті. Ця нова телевізійна машинка може пересилати листи з Европи до Австралії та Китаю. Її практичне значіння величезне тому, що Марконі найшов спосіб, як зробити нешкідливими вітри та інші шуми в атмосфері, що є перепоною при радіовій передачі. Новий апарат Марконія передає теж незвичайно виразні образки. Це дуже важне для криміналістики. Марконі, що мав відчит про свій винахід, висловив надію, що на майбутнє можна буде використати для нових винаходів енерґію із простірного етеру.

— З царства моди. Безробіття і економічна скрута жують щораз більше великих фінансістів і міліони бідаків, а паризькі та льондонські кравці, як і досі, пускають у світ нові моделі одежі. Нові жіночі моделі з Парижа нагадують класичні зразки „емпіру“, запозичуючи ріжні мотиви з інших епох. Сукно на жіночі сукні має шерстку поверхню деревної кори, що нагадує панцир. Велику ролю грають прикраси зі шкіри. Щоденні спортові моделі суконь подібають на мужеські штани глибокою брижею (фалдою) посередині і бічними ґудзиками. Чоловік і жінка починають носити зовсім подібне вбрання. Кравчині починають наслідувати у спортових сукнях, що поширюються щораз більше, мужеські вбрання. Та сама матерія, той самий крій і залишається тільки питання — форми: чи жінки не почнуть попросту носити мужеських частин одягу, блюз, камізольок і штанів. Живемо в добі зрівнання полів.

— Замість 8 днів 2 їхатимуть тепер із Москви до Владивостоку. Досі йшла на цьому просторі 10.000 км. тільки залізниця. Від кінця цього місяця буде на цій лінії наладнана постійна летунська комунікація літаками радянської конструкції. Подорож триватиме дві доби. Буде це найдовша віддаль для постійних летунських перелетів у світі.

— Вік і тісточка. Мадярське міністерство промислу видало оригінальний розобслуговують гостй в цукорнях і каварнях, що обслуговують гостей мусять мати 24 літ скінчених. Власники цих солодких підприємств вибирають звичайно найгарніші дівчата, міркуючи зовсім правильно, що гості охотніше купують солодощі у гарних дівчат і не можуть їм відмовити такої дрібнички, коли вони пропонують узяти тісточко. Зате компліменти і погляди, які кидають їм гості при цій трансакції, деморалізують молодих дівчат. Тому вони повинні мати відповідний вік для оборони своєї чеснотливости.

— Чарлі Чаплін автором. Жіночому американському журналові „Друг жіночої хати“ вдалось придбати спомини Чапліна. Це буде перший його друкований твір. Про себе пише він там мало, зате багато про своїх славних знайомих. У першу чергу згадані Бернар Шов, Айнштайн, Бріян, уельський князь, Мекдональд, Льойд Джордж і єдина жінка Марлена Дітріх.

— Шлюби в Мексику. Ґубернатор мексиканської провінції Сан Люіс Потосі видав розпорядок про подружє. Всі кандидати подружого стану мусять предкладати посвідки лікар. комісії, що вони не піяки. У Мексику поширений алькоголь, який виробляють із аґави і його вживають там загально.

—o—

СПОРТ.

КРАЄВІ СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

Висліди 3-го дня.

При дуже гарній погоді відбулися дальші розгривки з слід. вислідами:

Сінгель мущин: Рожанковський Яр. — Славомир 6:3, 6:3. Дрогомірецький — Рожанковський Волод. 6:1, 2:6, 6:4. Федак — Хамула 6:3, 6:3. Зелений — Рожанковський С. 6:1, 6:4.

Сінгель жінок: Дмоховська (ЛКС) — Дмоховська (УССК) 6:2, 6:4. Струмінська — Рожанковська 6:2, 6:3.

Дебель мущин: Яблонський, Хамула — Шипайло, Рожанковський С. 3:6, 8:6, 9:7.

Мікст: Грушкевичівна, Дзерович — Федаківна, Дрогомірецький 6:2 (гра перервана).

В суботу будуть розігравати півфінали, а в неділю в год. 9-ій рано фінал мужеського дебля, попол. в 2-ій фінал жінок, мущин та мікст.

УКРАЇНА (комб.) — СОКІЛ (Бібрка).

Крім I. дружини України, яка виїхала на змагання до Станиславова, виїзджає в неділю 11. ц. м. резервова дружина України до Бібрки, де пополудні розіграє товариські змагання з тамошньою українською дружиною Сокіл.

ДРОГОБИЧ. **Підгіря — Юнак 2:1.**

В суботу 3. вересня ц. р. Т. С. Т. „Підгіря“ в Дрогобичі розіграло мячеві змагання з місцевою дружиною П. В. і В. Ф. Юнак за мистецтво Дрогобича з вислідом 2:1 на користь Підгіря. Поверх 500 глядачів рясно оплескувало гарну гру Підгіря.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 9. IX. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 2·80 зол., за літру молока 19—20 сот., літру сметани 0·90 зол., копу яєць 4·— зол. Тенденція на яйця знижкова.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота, 10. IX. год. 7.30 веч. „Горячка нафти“.

Неділя, 11. IX. год. 7.30 веч. „Горячка нафти“.

Понеділок, 12. IX. год. 7.30 веч. „Горячка нафти“ (вистава закуплена).

Театр Ріжнородностей.

Субота, 10. вересня, год. 7.30 веч. „Так здобувають жінок“ комедія Верneя.

Неділя, 11. IX. год. 7.30 веч. „Так здобувають жінок“.

Понеділок, 12. IX. год. 7.30 веч. „Так здобувають жінок“.

Спортовий цирк при вул. Пелчинській на площі біля Тенісового Т-ва.

Щодня дужання атлетів. Початок в год. 8.30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: „Ловіцька княжна“.

АТЛЯНТІК (давніше Лев) нечинне.

КАСІНО: Льорель і Гарді в „Чужинній леґії“.

КОЛІСЕЙ: „Нічні метлі“, „Свищемо на крізу“.

КОПЕРНИК: „Гегенна жінки“.

МАРУСЕНЬКА: „Гегенна жінки“.

МІРАЖ: „Любощі віденської залоги“.

ОАЗА: „Все для дівчинки“ (Гарі Піль).

ПАЛЯС: „Рік 1914“

ПАН: „Кров на пустині“.

ПАСАЖ: „Герой зі Заходу“.

ПРОМІНЬ: „Нюйорк у ночі“.

СОНЦЕ: Підчас ферій нечинне.

СТИЛЕВЕ: „Ц. к. фельдмаршал“ (Власта Буріян).

УТІХА: „Сірий дім“.

ХИМЕРА: „Украдений рай“ (Филип Гольмес, Навсі Кероль).

Закордонне радіо.

Неділя, 11. вересня 1932.

Ляйпціґ (259,3) 16.45 „Мармеляда“ комедія Йоста, 20.10 „Верді й Пучіні“, **Братислава** (278,8) 20.00 „Дикар“ оп. Долежаля, **Міляно** (331,4) 12.30 Музика, **Букарешт** (394,2) 20.00 Оперетка, **Рим** (441,2) 20.45 „Фанфан ля Тюліп“ оп. Варнея, **Лянгенберг** (472,4) 20.00 „Голяндець-скиталець“ оп. Вагнера, **Прага** (488,6) 18.00 „Аріядна на Наксос“ лір. драма Бенди, **Відень** (517,2) 10.30, 11.45 Концерт, 20.00 „Віденська кров“ оп. Штравса, **Мінхен** (532,9) 19.05 „Тоска“ оп. Пучінія, трансм з Нац. Театру, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 19.00 Концерт, 16.35 Гумор, сатира, **Ослo** (1083) 22.15 Мадярська музика, **Калюндборг** (1153,8) 21.05 „Фавст“ оп. Гуноа, трансм. з Королівського Театру.

Понеділок, 12. вересня. 1932.

Братислава (278,8) 12.30, 14.30, 21.30 Концерт, 19.15 Легка музика, 21.00 Грецькі композитори, **Гільверзум** (296,1) 13.10 Штравсові пісні, Сіґріда Вайґан-Ротермель (альт), **Міляно** (331,4) 11.15 Музика, 21.00 Концерт, **Берлін** (419) 20.00 „Кавалерія Рустікана“ оп. Леонкавалля, „Паяци“ оп. Масканія, **Рим** (441,2) 17.30 Концерт, **Прага** (488,6) 12.30. 21.30 Концерт, 19.35 Спів, Ігіросану, **Брюсеня** (509.3) 20.00 „Велика княжна Герольштайн“ оп. Офенбаха, **Відень** (517,1) 11.30 Квартет, **Будапешт** (550,5) 9.15 Орхестра, 19.15 Мад. пісні, 20.15 „Мистці мад. опери“, орхестра, **Любляна** (575.3) 20.00 Нар. пісні, **Харків** (937,5) 11.00, 12.15, 15.00, 16.35, 19.00 Концерт, 24.00 Комунікати, оп. музика, **Париж** (1724,1) 20.00 Фр. військова пісня.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 11. вересня 1932.

11.58 Час, 12.10 Метеорольоґічний комунікат, 12.15, 13.10 Муз поранок, 12.55 „Що й як дістає робітник в разі випадку при праці“, 14.00 „Що скривають у собі Кракусові могили?“, 14.15 Пісні Пашати Пронякіеви, 14.30 Хліборобсько метеор. комунікат, 14.35 „Кінець медозбору, то не кінець праці в пасіці“, 14.55 Гармонія, 15.05 „Збирання та переховування овочів“, 15.25 Нар. пісні, 15.40 Радіотижневик для дітей: „Що чувати в світі?“, 15.53 „Найменші інжпіри“ оп. для старших дітей, 16.05 Грамофон, Сільва рерум, 16.45 Держ. думка в польському гарному письменстві, 17.00 Солісти, Анат. Вронський, тенор, скрипка Бакман, 18.00 „Білі міста, чорні катедри та золоті престоли“ (подорож по Еспанії), 18.20 Легка музика, 19.00, Всячина, 19.28 Комунікат т-ва заохоти плекання коней, 19.35 Балачка з молодими, 19.50 Звіт „Радіо дітям“, 20.00, 21.05 Популярний концерт, 20.50 „Книжна й чура“ Вол. Пежинського, 21.50 Спортові вістки зі Львова, 21.52 Спортові вістки з Кракова, Катовиць, Вильна, Лодзі, Варшави, 22.00, 22.50 Танк. музика, 22.40 Комунікати, 22.45 Спортові вістки

Понеділок, 12. вересня 1932.

11.58 Час, 12.10 Огляд преси, 12.20, 12.45, 22.30 Грамофон, 12.40 Метеорольоґічний комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 15.30 Комунікаційний огляд, 15.40 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 Балачка у фр. мові, 17.00 Концерт (орхестра), 18.00 „Памятки по Ів. Собіському“, 18.20 Легка й танк. музика, 19.15 Всячина, 19.35 Прес. радіоденник, 19.45 Далекий Схід у кіні, 20.00 „Богема“ оп. Пучіня (з грамофону), 22.10 „Кохання в СРСР“, 22.25 Комунікати, 22.40 Спорт, 22.50 Танк. музика.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

НАЙСОЛІДНІШЕ і найтанше джерело спортового приладдя — це кооператива „Пласт“, Львів, Городецька 95. 175 ?

ТОРБИНКИ жіночі зі шкіри — великий вибір — найдешевше в робітні римарсько-галянтерійній **М. Барера, вул. Сикстуська 2.** 370 3—33

СТРІЛЕЦЬКІ ПІСНІ Ярославенка на фортепян зі словами за 10 золотих продають книгарні. 347 4—5

ДВІ КІМНАТИ з кухнею, лазничкою, електрикою — повний комфорт для 2-ох кавалерів або бездітного супружжа негайно до винайму. Інформації подає з чемности п. Пашківський в Адм. „Діла“.

СЛУЖНИЦЯ до всього, вміє дуже добре варити, з найліпшими свідоцтвами, шукає місця зараз. Зголошення до Адм. під „Совісна“. 407 2—2

БУДІВЕЛЬНА площа в **Трускавці** близько стації і лазничок, дешево на продаж. Ближча відомість в канцелярії адв д-ра Лещія у Львові, Баденіх 12. 415 1—1

АНГЛІЙСЬКОГО лекції. Ціни приступні. Зголошення до Адм. „Діла“ під „Анґлійка“. 404 1—2

ВІЧНІ ПЕРА направляє найдешевше „Precyzja“, Рутовського 10 (у брамі). 417 1—1

НАЙНОВІШІ І НАЙКРАЩІ танга Безкоровайного на фортепян „Вже прийшла весна“ і „Танго Стефи“ з українським текстом по 1.50 зол. 412 1—3

ПРАЦЮ в торговлі, промислі або лекцію обійме матуристка клясичної гімназії. Ласк. зголошення під „Слава“ в Адм. „Діла“. 413 1—3

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Вписи і зголошення до вступних іспитів питомців на VIII. курс філії Малої Духовної Семинарії в Рогатині приймає Ректорат до дня 15. вересня. — **Ректорат.**

Річне Зібрання Музичного Товариства М. Лисенка філія в Золочеві відбудеться 22. вересня 1932 о год. 18. в Домі Шашкевича. 411 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПІДЛОГИ ДО ФРОТЕРОВАННЯ.

Головна Управа Дібр Кременецького Ліцею в Кремінці постачає матеріяли терті й дошинки на підлогу з уложенням або без. Фабрики: ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 115, Тел. 10-65 і СМИГА (ВОЛИНЬ).

Одиноке Українське Артистичне Портретове Заведення „Парнас“ арт. мал. Чуйка Михайла, Львів, Богданівка 2 — виконує

ПОРТРЕТИ

фототехнічні, копіовані і з природи в чорних, бронзових тонах, пастельові, акварельові та олійні на дуже приступних цінах.

Замовлення приймається особисто або листовно з надісланої фотографії. Вистава портретів у Книгарні ім. Т. Шевченка. Заведення деклярує 1 проц. на Рідну Школу.

ДЛЯ ВСІХ. ЗДОРОВЛЯ И ЖИВОТНІСТЬ

можна задержати від дитинства до старости, якщо в кожній хаті щоденно питимуть ОВОМАЛЬТИНУ. Ця знаменита відживка з яєць, молока, солоду і какао в своїй сконцентрованій формі має всі відживчі складники і вітаміни необхідні для здоровля. ОВОМАЛЬТИНА робить кожний напій повновартісним, легкостравним, успішно ділає на нервову систему, скріплює організм, дає багатий запас здоровля і енергії — причому діти, з огляду на її милий смак, волять ОВОМАЛЬТИНУ, чим кожний інший напій.

OVOMALTINE

запевнює здоровля!

Ціни: пушка 125 гр. зол. 2.50, 250 гр. зол. 4.30, 500 гр. зол. 7.80.

Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna
Dr. A. WANDER, Sp. Akc.
Kraków.

Можна дістати в усіх аптиках і дроґеріях. — Зразки і брошури висилаємо безплатно.

Памятники, нагробники, гробівці,

з ґранітів, пісковиків і т. п. виконує **ЛЮДВИК ТИРОВИЧ**

ЛЬВІВ, ВУЛ. ПЕКАРСЬКА 95. Тел. 25-03. Низкі ціни.

Солідне виконання. Догідні умови сплат. Підлоги і мармурові окладинки. Фірма виконує також ріжного рода роботи з мармуру і алябастрових плит.

Шкільні книжки подешевіли.

Користайте з нагоди і робіть замовлення в учительськім видавництві

М. МАТВІЙЧУКА, Львів, Бляхарська 8, І. канц. д-ра Евина.

У видавництві М. Матвійчука можна купити всі книжки і метод. підручники в українській і польській мові, також дíточі видання апробовані. Зокрема поручаємо:

ПЕРШУ КНИЖЕЧКУ, буквар для І. кляси укладу Матвійчука, **ціна знижена** 2.10 зол. **МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК ДО НАВЧАННЯ** перших початків українського письма Матвійчука **ціна зниж.** 2 зол. **МЕТОДИКА СТИЛЮ** Б. Заклинського, ціна 3.80 зол. **РУЧНА ПРАЦЯ** Андруховича, **ціна зниж.** 1.60 зол. **ІСТОРІЯ ВИХОВАННЯ І НАВЧАННЯ, ціна зниж.** 2 зол. **РУХОМІ АЗБУКИ** друковані, формат більший: а) українські 4 зол., польські 3.60 зол., польські писані 4 зол. **ОБРАЗИ:** а) до науки поглядової, формат 28×36 цм. підклеєні 22 штуки, ціна 22 зол., б) зоольоґічні, форм. 36×41 цм. комплет 50 штук 45 зол., в) зоольоґічні (звірята, птахи, гади рибн, мотилі, комахи і т. п.) форм. 41×33 цм., комплет 27 штук 8 зол., г) ботанічні (всі рослини і гриби) форм. 36×42 цм., комплет 42 штуки 12 зол. **МОНЕТИ ПОЛЬСЬКІ** до витинання 1 тузин 1 зол. **ГОДИННИКИ ТЕКТУРОВІ** до науки поглядової 10 штук 2 зол. Кошти пересилки при більших замовленнях покриваю сам. При менших надіслати 1 зол. Адреса замовлень:

М. МАТВІЙЧУК,
ЛЬВІВ, УЛ. БЛЯХАРСЬКА Ч. 8, І. ПОВ.

::: ПЕРЕД ВЕДЕМО :::
ДАЛЬШЕ в ПРОДАЖІ

ДИТЯЧОГО ВЗУТТЯ

Поручаємо майже за безцін взуття **шкільне** бо вже від

Ч. 25-26 — зол. 8·80
Ч. 27-30 — зол. 9·80
Ч. 31-35 — зол. 12·80

АЛЬ-СА-ДО
ЛЬВІВ,
Сикстуська ч. 19.

МИХАЙЛО ВОЗНЯК
ІВ. БЕЛЕЙ І ОЛ. КОНИСЬКИЙ
До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

Добірне горішньо-шлеське

ВУГІЛЛЯ.

Букове дерево сухе на 4 рубане доставляє

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ, ЛЬВІВ.
Замовлення приймає Бюро ЛЬВІВ, **РИНОК 36, II. ПОВ., Тел. 96-85.** та всі 4 львівські склади, а саме: І) Ринок 36, II) вул. Личаківська 155, III) пл. Більчевського 3 та IV) вул. Городецька 23.

Власні склади вугілля та дерева на залізничім дворці.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади І. II. і III. часть

Ціна 8·— золотих — без пересилки.

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

ШЕВЧЕНКО і КНЯЖНА РЕПНІНА

Ціна 1·50 зол., на почт. перес. 50 сот

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 1·50 зол., з почт перес. 2·10 зол.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10